

ARHIEPISCOPIA TOMIS
BIBLIOTECA Nr. 12902

TOMIS

REVISTĂ EPARHIALĂ DE CONSTANȚA

CEL CE VA BEA DIN APA, PE CARE Î VOIU DA EU
 NU VA INSETA IN VEAC. — IOAN IV. 14

S U M A R

1. Sensul suferinței în creștinism . . . Pr. I. Samoilă
2. Evadare Diacon Alex. Marin
3. ~~_____~~ ~~_____~~
4. Inapoi la Biserica Strămoșilor . . . Diacon Alex. Marin

Recenzii

5. O nouă carte despre viața lui Iisus Pr. Ec. Alex. Z. Ionescu
6. Cronica Eparhială
Pr. C-tin Crețu
Pr. C. Pâslaru
Icon. C. M. Grumăzescu
7. Partea Oficială * * *
8. Numiri, Incadrări, Transferări,
Demisii, Decese, Pensii, Diverse,
și Posturi vacante.

T O M I SARHIEPISCOPIA TOMIS
BIBLIOTECA N. 12905

Revistă oficială, lunară, eparhială, de Constanța.

Sub patronajul Prea Sfințitului
EPISCOP LOCOTENENT EUGENIU**ansul suferinței în creștinism**

Problema suferinței este problema fundamentală pricării etice și tema primordială a creștinismului.

Am putea spune că pentru orice religie și pentru orice filozofie, problema aceasta este cu drept cuvânt piatră de încercare. Cu suferințele nu se împacă omul și viața bântuită de ele, rămâne ca o povară insuportabilă. Suferința este strâns legată de existența pricării ființe. Deaceea interpretarea metafizică a existenței se întovărășește de o valorificare a ei. Cu alte cuvinte se examinează lumea în raport cu ideea de bine și de rău, pentru a se vedea dacă merită sau nu, să primească calificativul de bună, fie în sine, fie mai cu seamă față de noi. Filosofi, oameni de știință și de litere luând cu asalt problemele vieții și constatănd existența suferinței, și-au pus întrebarea »Si Deus est, unde malum?» Căutând să dea un răspuns unii au fost împinși la accente de desperare și tăgadă cum a făcut poetul Vlăhuță în poezia «La icoană» iar Mihail Eminescu interpretează suferința așa de structural legată de viață, încât «a fi e nebunie tristă și goală». Alții ușurează rezolvarea problemei prin negarea răului sau prin reducerea lui la zero. Optimismul acesta a fost profesat mai ales de filosoful german Leibnitz († 1716) care în scrierea sa «La Theodicée» face o pledoarie forțată în favoarea lui. Cartea aceasta

e scrisă la rugămintea unei admiratoare a sale, Sofia Carlota principesă germană și în această Theodicee Leibnitz vrea să lămurească cum se împacă existența lui Dumnezeu cu mizeria și nenorocirile care la tot pasul le întâlnim în lumea în care ne înconjoară. După Leibnitz, filosof teist, deși lumea este de origine divină, cu toate acestea divinitatea nu se amestecă cu lumea cum era în filosofia panteistă a lui Giordano Bruno ori a lui Spinoza. Fiecare rămâne pe un plan deosebit. Pe deoparte perfecția realizată care este Dumnezeu, pe de altă parte imperfecția perfectibilă la infinit, însă fără să poată ajunge vreodată la perfecția absolută.

Lumea aceasta este cea mai bună lume dintre toate lumile posibile. Ea a fost creată după modelul unei lumi care reprezintă un maximum de unitate și de armonie într'un maximum de varietate.

Recunoaște acestei lumi scăderi, fiindcă fiecare dintre modelele acestea, cuprinde în mod inevitabil unele imperfecțiuni. Ajunși aci, ne întrebăm de unde înserarea acestui filosof, printre interpreții optimiști ai existenței? De acolo, că el spune că lumea aceasta este cea mai bună dintre toate și mai ales de acolo, că spune că scăderi reale există, totuși în ansamblu lumii, binele covârșește asupra răului.

Suferințele și răul se prezintă în trei categorii: malum fizicum, malum morale, și malum metafizicum. Prima categorie cuprinde suferințele fizice, a doua viciile și păcatele, iar malum metafizicum este acea deficiență care rezultă din limitele pe care le purtăm fiecare exemplar individual. Este cu alte cuvinte constatarea a ceea ce numește filosoful nostru Ioan Petrovici: «incongruență parțială dintre formele cunoașterii și materialul extern» sau așa zise «calapoade fatale ale cugetării omenești». Trebuie să considerăm, spune Leibnitz că există o imperfecțiune în creatură

înainte de păcat, pentru că această creatură este limitată și de acolo vine, că ea neștiind totul, se poate înșela și să facă greșeli producătoare de suferință. Deci nu trebuie să atribuim suferințele noastre lui Dumnezeu. Dela Dumnezeu avem tot ce este pozitiv, iar în noi avem tot ce este negativ și suferințele sunt legate de partea negativă. Sufletul generos al divinității s'a distribuit în mod egal tuturor creaturilor, dar nu toate pot profita la fel de acest suflu animator, din cauză că povara limitelor lor nu este egală la toate. După cum pe un fluviu navigând mai multe corăbii cu poveri diferite curentul râului este egal pentru toate, deși una merge mai departe, iar alta rămâne mai în urmă. Pentru că povara este diferită.

Pesimismul este o altă interpretare cu totul diferită a existenței și sensului suferinței. El încearcă să inspire o supunere mută și pasivă înaintea soartei sau o indiferență și dispreț față de suferință, așa cum face Stoicismul și Budismul.

Sunt două forme de doctrină morală necreștină, care încearcă să reducă în așa fel suferința, învățând modul de a o evita prin reducerea omului la neființă.

Iată ce spune Budha: oamenii sunt pârjoliți de durerile bătrâneții și a boalelor, ei sunt sfâșiați de focul morții și lipsiți de călăuză și cauza tuturor re-lor este: existența, dorința și ignoranța. Dorințele totdeauna însoțite de teamă și de mizerie, sunt rădăcinile durerilor. Ele sunt mai redutabile decât ascuțișul sabiei sau foaia unui arbore veninos. «Și atunci iată: le repôs l'apathie».

Schopenhauer († 1860) spune că fenomenele de plăcere și de durere depinzând de voință ele sunt în raport cu această voință. Orice efort naște dintr'o trebuință, care nefiind satisfăcută dă naștere la durere, iar dacă este satisfăcută aceasta nu poate să dureze, căci rezultă o nouă trebuință și o nouă durere. A voi este

esențialmente a suferi și cum «vivre c'est vouloir» orice viață este prin urmare durere. Cu cât o ființă este mai ridicată cu atât suferă mai mult. Viața omului nu este decât o luptă cu existența și din care el este totdeauna învins. Soarta noastră este de a vroi fără motiv să suferim mereu să luptăm totdeauna apoi să murim. Toate acestea indică o lipsă de înțelegere a sensului vieții în genere, sunt tânguiri naive și blesteme turbate asupra soartei, cari în mințile neconvertite la credință, ia forma unor tăgade împotriva lui Dumnezeu și a proniei Sale. Singur creștinismul dă și lămurește adevăratul sens al suferințelor pământești.

«Până la Hristos și în afară de Hristos suferința pare sufletului omenesc o negare a dragostei lui Dumnezeu și a înțelepciunii, a uitării lui Dumnezeu de om, sau lucrarea numai a dreptății drepte, groaznice și fără milă a lui Dumnezeu, mai pe scurt, suferința în afară de Hristos se indentifică cu nenorocirea.» (Svetlov : Invățătura creștină). După cum vedem singur creștinismul primește suferința și afirmă o atitudine virilă. El ne învață să nu ne temem căci Dumnezeu prin Fiul Său a învins și a supus suferința. Ne îndeamnă la acel eroism benevol prin supunere la voința sfântă și binevoitoare a lui Dumnezeu, care ne curăță prin suferință. Problema suferințelor în creștinism se rezolvă prin crucea lui Hristos, pe care de bună voe a luat-o Mântuitorul. Prin ea se prelungește misterul crucii după îndemnul «ia crucea ta și urmează Mie». Cu alți termeni primește suferința, înțelege-i sensul și să o suportă cu bunătate. Dar ceea ce ajută mai mult la acest voluntariat al suferinței este ideea de răscumpărare. Prin suferință omul își amintește, că a jicnit dreptatea lui Dumnezeu, ajunge apoi la pocăință, iar prin pocăință la răscumpărare.

Putem preciza că suferința este interpretată ca mijloc de corectare a păcătoșilor. Se dă deci această

corelație suferință și păcat. Aceasta este, care întu- necă mintea, pervertește inima și slăbește voința. De aici trinitatea, malum fizicum—morale și metafizicum.

În afară de înțelesul unei corectări și răscumpă- rări, suferința trebuie acceptată și ca mijloc de întă- rire în mai mare bine a dreptăților. «Frații mei să priviți ca o mare bucurie când treceți prin felurite în- cercări». (Icov (2-3) Dece? În primul rând ne întărim în credință.

«Inercarea credinței noastre, cu mult mai scumpă decât aurul care piere și care totuși este cercat prin foc, să aibă ca urmare lauda, slava și cinstea la ară- tarea lui Iisus Hristos. (Petru 1⁶⁻⁷).

Tot prin suferință Dumnezeu își manifestă dra- gostea față de noi, căci ne îndeamnă «Fiule nu dis- prețui mustrarea Domnului și nu te mâhni de pedep- sele lui, căci Domnul mustră pe cine iubește, ca un părinte pe copilul pe care îl iubește (Solomon (3¹¹⁻¹³))

În cazul când suferința nu este dată ca o corec- tare a păcatului, conștiința că nu este dată ca o pe- deapsă dreaptă, ne face să o suportăm cu tărie. Hris- tos a purtat crucea ca ca să dea în locul omului sa- tisfacție dreptății lui Dumnezeu.

Acum omul care suferă devine un «alt Hristos» care participă la răscumpărare, la ducerea împreună cu El a părții noastre mici, din povara imens de mare a crucii, repetăm individual, jertfa universală de pe Golgota și obținem mântuirea noastră. Deaceea cu drept cuvânt spune Svetlov în a sa «Invățătură creș- tină»:

«Hristos a pățimit pentru noi și în locul nostru, în sensul că a luat din povara comună, partea pe care n'au putut-o duce oamenii. Însă patimile lui au fost compătimitire și el este nu numai pățimitorul ci și compătimitorul nostru și de aceea Mântuitorul vrea ca și noi pe cât ne este cu putință, asemenea lui Si-

meon Kirineul să împărțim cu Hristos povara Lui, purtând părțile noastre mici din crucea comună».

Se pare multora că după judecata noastră Dumnezeu ar fi nedrept când îngăduie ca omul bun să sufere mult, fie de lipsă de sănătate, fie de lipsă de prosperare în rostirea gospodăriei sale, fie de îmbulzeala vrășmașilor. În schimb sunt unii socotiți răi și acestora să le meargă toate în plin. Aceasta pentru că, noi nu ne putem da seama, cum în fiecare caz de suferință se lucrează mântuirea noastră, ori a altora. Aceasta este de competența providenței divine. «Judecățile drepte ale lui Dumnezeu se ascund dela simțul și înțelegerea muritorilor (F. Augustin).

Socot că în iconomia aceasta a suferinții egocentrismul acesta nu face decât să dea proporții durerii. Dacă vezi pe cei cari suferă mai puțin, de ce nu privești și la cei cari suferă mai mult decât tine. Și apoi celor cari sunt dispuși să acorde o preponderență a răului, le spunem că ajung aici, din tendința ce o are fiecare de a exagera durerea și suferința. Privind lucrurile în ansamblu, putem să ne închipuim foarte lesne, că dacă s'ar suprima o durere de aici poate s'ar aduce o vătămare mult mai mare în altă parte. Prezența unei dureri într'un loc poate să salveze dela o catastrofă mult mai mare în altă parte. Este o greșală ca să indentificăm cu lumea întreagă colțul nostru de lume. Deasemenea o greșală pentru suferința noastră să dăm calitative aspre lumii, lui Dumnezeu și proniei Sale. Plasticizând putem spune, că lumea este asemenea unui tablou ori o pictură oarecare și unde pentru a se pune în relief părțile luminoase, este nevoie de anumite dungii, de umbre, de anumite unghiuri mai întunecate, pentruca să se scoată în evidență partea cea mai luminoasă.

Suferințele sunt și un prilej de înmulțire a dragostei dintre oameni după îndemnul scripturistic purtați sarcina unul «altuia».

Niculae Berdiaeff în «La destination de l'homme» remarcă existența a două feluri de suferinți. Una luminoasă, mântuitoare care duce la viață, a doua obscură, infernală, care duce la moarte. «Căci dacă toate suferințele impuse omului precum : pierderea unei ființe apropiate, boala, sărăcia, umilința și decepția cauzate de aproapele, pot să fie cauza unei purificări și a unei regenerațiuni, ele pot deasemenea să-l sfarme, să-i învârtoseze inima, să-l distrugă, să ucidă în el orice sentiment și sens al vieții».

Aceasta se poate spune și în raport cu atitudinea ce trebuie să o luăm față de suferința altuia.

Mila și compătimirea dau acele suferinți mântuitoare. Ele sunt indiciile acelei nobleți spirituale.

„Car la tristesse insurmontable que provoque en nous, le regard d'un animal souffrant est, sans nul doute la preuve d'un divin en l'homme» (Berdiaeff (op. cit).

Câteva aplicațiuni de circumstanță. Formele sub care se concretizează cu o intensitate mai acută suferința sunt : boala, războiul și moartea. Moartea despre care Iov a spus că este «împărăteasa îngrozirilor» stârnește suferința până la paroxism.

Timpul nostru este cadrul cel mai propice pentru jocul macabru al acestor rele. Să nu disperăm, căci „Dumnezeu care este credincios nu va îngădui să fim ispitiți peste puterile noastre“ (Cor. 13⁷).

Pr. I. Samoilă

E V A D A R E

*In noaptea asta voi pleca din tină
Să strâng nădejdea unei vieți mai albe,
Din cer mi-or crește aripi de lumină
Și stelele, mongol, vor râde 'n salbe.*

*Apoi — discret voi furișa în mine
Plăceri din sborul ce l-am încercat
Și mi-o 'ncolți o viață de mai bine
Lumina dintr'un zbor imaculat.*

Diacon ALEX. MARIN

Înapoi la Biserica Strămoșilor

Zilele acestea am trecut din nou prin fața sinagogii evreiești. Porțile erau zăvorâte și ruginite. Curtea înburunată degaja un miros statut. Geamurile erau sparte și giurgiuvelele țesute de paianjeni harnici. Dar intrările lui arhitectonice, care nu și-au deschis niciodată sufletul lui Emanoil, păreau două râncede abisuri ale pierzării înșelătoare. Nu știu dacă îi pot compara Evreimii vr'un popor, din toate istoriile, care să-și fi plămuit o divinitate mai națională, mai împlinitoare de ambiții meschine, mai pe

Justul poporului, mai omenesc în judecăți decât cel din armă om, dar mai dumnezeesc decât toate forțele nevăzute: un tată care joacă numai după cum îi cântă unii dintre feciori.

Evreimea L-a prorocit pe Dumnezeu;

L-a așteptat...

dar pentru ei n'a venit.

Pentru că n'a venit Dumnezeu ambițiilor evreești, copilărești, care să le dea guvernarea lumii.

Orgoliul acesta de cea mai crasă esență farisaică e mai deșert decât toate drșertăciunile la un loc.

Am căutat să pătrund cu imaginația dincolo de zidurile lui ca un psiholog ce caută sufletul dincolo de carne, și nu i-am văzut profilul spiritual, plin de aceeași maiestate solomoniană.

Nu i-am găsit sufletul; n'avea

Am pășit mai departe.

În suflet mi-a rămas impresia unei momâi așezate în inima beznelor, pândind lovituri mortale de pumnal victimei care i-a dăruit ospitalitatea când s'a pripășit cerșetoresc în țară.

Văd profilul istoric al rasei iudaice, veșnic spoliator și speculant, când paginile vremii sunt înscrise cu sânge de război; îl văd în urma frontului... Mi-am adus aminte că atunci când eram copil făceam strigoi din dovleci, cu ochi, cu nas, cu gură, în care aprindeam seara lumânări. Li așezam pe gardurile răscrucilor în noaptea Sfântului Andrei. Nu știu ce logică bizară mi-a împerechiat într'o asociație de idei evreimea cu strigoi.

Și iarăși mi-a venit în minte, că am mai văzut undeva un locaș asemănător cu cel evreesc. Mi-l amintesc la fel: cu intrarea mai înaltă decât partea altarului, cu forme aspre și reci, streine de neamul și Dumnezeuul nostru. Altarele bisericilor noastre predomină cu dragi cupole restul locașurilor. Este aci și o armonie impusă de liturgică, o estetică nobilă și naturală, dar și un înalt simbol.

Altarul e capul, e sufletul bisericii. Este locul unde se poartă Duhul Sfinților; e locul sfintelor mistere. Dar la niște capişti unde sufletul nu e suflet, dezacordul acesta arhitectonic e firesc. El trădează o stare lăuntrică a Comunităților. Intr'o capişte unde femeile administrează un fel de comunicatură, e natural ca să existe dezacord între trup și suflet, între dogmă și morală, între altar și intrare, etc....

Unde e mai prețioasă forma decât fondul, corpul decât sufletul, intrarea decât altarul, etc, abaterile dela o armonie universală răsar ca ciupercile după ploaie. Priviți casa baptistă de pe str. Mareșal Joffre! Ce asemănare de construcție. Poate că și de suflet. Pustie ca și templul, fără nici o aripă de Heruvim, fără nici-o năframă cu chipul lui Isus, capiştea depe Mareșal Joffre, e casa nimănni. E casa unor oameni cari au fugit de Dumnezeu strămoșilor, e casa rătăciților. Zeul ei e importat cu vaporul din mitologia ciudățeniilor americane. Cântecul ei nu mai e al strămoșilor și nici al Compozitorilor Sfinți. Cântecul e străin, e fără suflet și farmec și nu e scaldat cu sânge de mucenici și sfinți.

Astăzi, și templului și capiştei, li se împletește aceleași destine sfârșite 'n blestem. Majores pennas nido: le-a crescut aripi mai mari decât cuibul. Călăuzele Neamului s'au sesizat și aripile s'au tăiat. Toate năzuințele păgâne nechează ca un cal troian la porțile înșelate. Ele vor bate aripile spre locurile de unde au venit. Cuiburile vor fi redat Neamului. Pe INȘELAȚI îi va îmbrățișa Ortodoxia Românească cu căldura Păstorului, care și-a lăsat cele 99 de oi să-și caute pe cea rătăcită.

Male parta male dilabuntur..

Lucrul străin nu ține de cald.

Dece să simulezi o luptă pentru adevăr.

Uitând că Biserica Strămoșească a creat sufletul neamului, cu toată averea lui spirituală, pseudo-luptătorii adevărului trădează siguranța și viitorul neamului. Pregătesc dispariția istorică a neamului și terfelesc jertfele co-

hortelor de voevozi. Pregătesc apocalipsul celor ce ucid, sufletul nației. Iar națiile care și-au pierdut duhul pe pământ în socoteli mărunte, transcend fără merit granițele unei lumi nemărginite. Ele constituiesc pleava istoriei infernale. N'au nici un drept la viață, căci viața presupune suflet.

Căderile istorice ale popoarelor coincid cu o decădere morală, de civilizație sau culturală, cu un sens mai larg. Și nu există crize mai catastrofale ca cele provocate de insurecțiile analfabeților fariseici: sectele. Ele lovesc indirect neamul. Cel mai periculos dușman e cel care lovește din întuneric, cu întuneric. Procesul identificării bisericii cu statul este un specific al Neamului Românesc, unic și singular. Istoria l-a îmbrățișat în inima acestor hotare. Iată un neam care nu-și cunoaște Voevodul creștinător și nici anul, dar care se știe născut creștin. Carpații constituiesc fașa acestei încântătoare zâne creștine: România. Biserica constituie taina veșnicei dăinuiri. Dușmanii au cunoscut acest secret al dăinuirii ei, în ciuda tuturor râvnirilor și-al nenumăratelor împrejurări nefavorabile desvoltărilor de mare amploare; au cunoscut această chee, deaceia caută s'o distrugă priu unelte pseudo-creștine. Coeficientului de luptă îndreptat împotriva adevăratei biserici a lui Hristos, noi îi opunem unul înmulțit cu 99.

Hristos nu ne-a chemat preoți ai unei păci fără luptă. Mai ales în veacurile din urmă când „ipse Satanas se transfigurant in Angelum Lucis“. Dar nici nu ne vom 'a-vânta cu aripi de fanatism catolic, care trece peste noblețea păcii dintre Stat și Biserică. Ortodoxia este cea mai sublimă moștenire a lui Hristos, cea mai neschimbată și cea mai strălucitoare. Neamul cu Fii-Călăuze ai tuturor veacurilor trebuie să sprijine Biserica strămoșească fără șovăială. Ah! Biserica Ortodoxă care i-a pus abecedarul în mână în pridvoarele altarelor !...

Simbioza aceasta dintre Statul Român și Biserica Strămoșească, unică în felul ei, este egală cu existența lui.

România nu poate exista decât ortodoxă. Cetiți istoria !

România, această maiestooasă formulă creștină, este axiomatic definită între granițele ei naturale, atât timp cât știe să fie în posesia tezaurului strămoșesc : biserica. S'au mai dat semnale de alarmă. Al nostru e cutremurător de evangelic. El poartă pecetea tineretii entuziaste, care poate să-și verse sângele pentru Hristos. Sânt mai entuziaste și mai dezinteresate iubirile, când anii sunt puțini la număr. Mântuitorul a iubit mult pe Sf. Ap. Ioan.

Să ne păstrăm neamul tânăr. Regenerarea e imposibilă fără o reinviorare a ortodoxiei, în ceace are neamul mai înstrăinat de lege. Numai atunci umplu ele măsura creștinătății.

Unit, un Domn, o Lege, iată idealul care nu-l avem dela un timp!...

Un Om, iată ceace am dobândit tocmai când era să pierim!... Conducătorul.

Iată Omul care a descoperit taina prin care s'au menținut strămoșii aci.

Sensul închiderii Capiștilor Baptiste nu e un semnal de ură, ci e cel din urmă apel la unitatea românească. E o măsură care vine după alte încercări înfructuoase.

Noi ne deschidem largi Brațele Ortodoxe, ca o îmbrățișare a Cerului pentru Fiul Perdut; ne deschidem largi ușile Altarelor, care singure păstrează tradiția Adevărului Răstignit, în Sf. Comunicătură și așteptăm să ne revină odraslele pierdute.

Inapoi la Biserica Strămoșilor!

Misionar Eparhial,
Diacon AL. MARIN

RECENZIE**O nouă carte despre viața lui Iisus**

În numărul 8-9 | 942 al revistei eparhiale, prezentând cartea D-lui Sterie Diamandi «Fiul lui Dumnezeu, Fiul Omului», am asemănat-o cu o întinsă grădină cu flori, care furișează, însă, câteva petice cu burueni, făgăduind că într'un viitor număr al revistei ne vom încerca să le luăm la plivit. Este ceceace încercăm acum, nu din pornirea diabolică a celui ce caută acul în carul cu fân, spre a găsi greșeli cu ori ce preț și mai ales nu pentru savantul profesor St. Diamandi, care n'are nimic de învățat dela cel ce semnează această recenzie, ci pentru a ne edifica mai bine asupra unor chestiuni. Repetăm că facem aceasta cu toată politețea la care ne obligă erudiția autorului și stima pentru opera sa și mai ales cu toată prudența ce ne-o impune faptul, că toată critica ce s'a făcut asupra acestei cărți—atât cât ne-a fost cu putință să cercetăm, posibilitățile rurale fiind foarte reduse în această privință — este unanimă în a-i găsi numai remarcabile calități.

Iată-ne deci, deschizând poarta grădini Domnului Diamandi, cu gând curat de a o plivi de cele câte-va petice cu burueni. Nu e nevoie să pășești prea mult și dai de o buruiănă, a cărei sămânță, adusă de vânturile nestatornice și vijelioase ale protestantismului, strică mult armonia grădinii, alături de celelalte flori cu miros de bună mireasmă ortodoxă. Cu cât te apropii de ea, cu atât mai mult îți dai seama cât e de primejdioasă. Am putea asemăna buruienile acestea ieșite din sămânța adusă de năvala curenților protestante, cu planta parazitară, torțelul, care nu se mulțumește numai să ocupe un loc, ci caută mereu să se întindă

și să vezeze pe spinarea plantelor din jur, sugrumându-le. Pomenesc în treacăt, că în literatura noastră ortodoxă există mult torțel protestant, care produce multă confuzie și multe turburări și pagubă sufletească, chiar și celor bine orientați.

Acest fenomen de încuscrire protestanto-ortodoxă se observă și în cartea D-lui Diamandi. Deși se arată adversar al mitologismului, autorul nostru încearcă, după metoda protestantă, să distingă între relatările evanghelice ceea ce este adevăr istoric, de ceea ce este adaus legendar. Autorul aplică această chirurgie protestantă mai întâi amănuntelor relatate de evangheliști în legătură cu nașterea lui Iisus, silindu-se să deosebească ceea ce-i sigur și pozitiv de ceea ce-i fictiv. «Istoria nașterii lui Iisus — spune autorul — ca și celelalte evenimente în legătură cu dânsa, nu sunt o pură legendă, cum închină să creadă unii, ci ele cuprind un mănunchi de fapte reale, în jurul cărora s'au adăugat felurite elemente streine, cu aderență și afinitate, transfigurate de sentimentul pietății credincioșilor, de considerațiuni apologetice, de nevoi haghiografice. Această colaborare de factori diverși a dat naștere acelei minunate istorii a Nașterii Domnului, care vrăjește sufletele pioase, seduce imaginația populară, satisface firile mistice și mulțumește simțul artistic» (pag. 417).

Este întocmai cum afirmă aproape cu aceleași cuvinte celebrul critic biblic protestant Alfred Loisy, celebru și prin veninul dublu concentrat pe care l-a adus Bisericii.

Ca să nu ne lase nedumeriți, autorul caută să ne explice această colaborare de elemente reale și fictive în istorisirea Nașterii Domnului, în felul următor : Iisus n'a fost înțeles de mama Sa și de ceilalți membri ai familiei din care făceau parte decât abia după moartea și învierea Sa, când apare în toată străluci-

rea gloriei divine. Ca să răscumpere greșelile pentru atitudinea de altădată, familia simte nevoe să îndoiască zelul, să sporească semnele de adorare. În acest climat moral, era firesc să se creieze în jurul copilului neînțeleș odinioară, un cult al trecutului. Fapte, întâmplări, gesturi și lucruri mărunte petrecute într'un trecut îndepărtat, capătă tâlc, culoare și proporții. În deosebi mama e pradă acestor amintiri, cari îi apar transfigurate de optica unei psihologii speciale în care intrau regretul pentru atitudinea din trecut, dragostea și orgoliul ei de mamă, pietatea și cultul pentru un copil, care se învrednicește să se numească Fiul lui Dumnezeu. Destăinuirile împărtășite de Maica Domnului în cerc intim se răspândesc și prind consistență. Atmosfera ambiantă favorizează jocul imaginației creatoare. Produsul unui asemenea climat spiritual este istoria nașterii lui Iisus, care s'a încheșat în jurul unui sâmbure de realitate fragilă din numeroase elemente streine, dar cari au aderență și afinitate cu dânsa (Cf. pag. 403-407). Cum cele mai multe amănunte relativ la Nașterea Domnului se cuprind în evanghelia lui Luca, autorul se miră că „tocmai un om cult, cu studii medicale la bază, se face ecoul tuturor legendelor, care circulă în jurul lui Iisus Christos» (pag. 117). Dar pentru că evanghelistul Luca «a cunoscut deaproape pe Maica Domnului, a vorbit deseori cu Dânsa, culegând pe această cale, dela persoana cea mai autorizată, informații foarte prețioase cu privire la Domnul Noștru Iisus Christos» (pag. 117), conchide autorul că «numai așa ne explicăm graba cu care Evanghelistul Luca a reprodus în lucrarea sa, o mulțime de lucruri cari vin în contradicere cu rațiunea, legile firii și bunul simț» (pag. 117).

Mai departe, nici episodul cu Iisus în Templu la vârsta de 12 ani nu scapă de sîta autorului. Și aici găsește tărățe pe care vrea să le aleagă de făina cu-

rată. Nu tăgăduiește autenticitatea relatării Evanghelistului Luca, dar e de părere că «epizodul relatat de Luca are la baza lui amintirea unui fapt real, diformat, bine înțeles, de timp și de optica specială a evlaviosului și a firilor mistice, care văd peste tot numai semne și minuni» (pag. 475).

Deasemeni foarfeca autorului atinge și episodul cu intrarea solemnă a Domnului în Ierusalim. «Nu știm în ce măsură corespund realității, toate amănunțele pe cari le relatează Evangheliștii, în legătură cu intrarea triumfală a lui Iisus în Ierusalim. Tot ce se poate, ca unele detalii să fi fost sugerate de profetiile cuprinse în Vechiul Testament» (pag. 517). Și aici, aceeași manieră à la Alfred Loisy.

Din cele de mai sus se vede lămurit la ce bilanț critic a ajuns autorul din cauza unei interpretări prea reci, prea intelectuale, prea abstracte și lipsită de corectivul intuiției tradiționalismului ortodox și mai ales lipsită de... începutul înțelepciunii, care este frica de Dumnezeu.

Ca consecință, în cartea D-lui Diamandi găsești în mai mare măsură inteligența savantului decât cutremurarea sufletescă a credinciosului. Dar fără de credință adâncă, inteligența rămâne fără călăuză, precum spune cuvântul profetului: «De nu veți crede, nici nu veți înțelege» (Isaia VII. 9). «O vieață a lui Iisus — spune François Mauriac în prefața operii sale cu acest subiect — trebuie scrisă în genunchi, într'un sentiment de recunoaștere a propriei noastre micimi, care să te facă să-ți cadă pana din mână».

D-l profesor Diamandi ține, însă, bine pana fără să-i tremure mâna și obișnuit să corecteze tezele elevilor, a purces să corecteze și Evangheliile, tăind din ele ce nu convin vederilor sale, făcându-se asemenea „cu cei ce amestecă cuvântul lui Dumnezeu” (2 cor. II 17). De aceea întrebăm respectuos pe autor: unde

vom ajunge dacă fiecare din noi, pe temeiul autorității individuale, vom elimina din Evanghelii părțile cari nu convin mentalității noastre pozitivistice? Nu sunt Evangheliile destul de cumpătate în povestire? St. Ev. Ioan spune că «multe încă și alte semne a făcut Iisus înaintea ucenicilor săi, care nu sunt scrise în cartea aceasta (XX 30), care de s'ar fi scris câte una, nici în lumea această mi se pare că n'ar încăpea cărțile ce, s'ar fi scris» (XXI 25). Dacă mai trebuie să scurtăm și noi din puținul care ne-a rămas scris, cu câte pagini ne vom alege din povestirea vieții și faptelor Domnului? Il rugăm pe autor să deschidă Apocalipsul Sf. Ioan Teologul și să cetească la cap. XXII a. 19....

În adevăr, literatura creștină primară conține o mulțime de amănunte duiioase, produs al imaginației evlavioase a primilor creștini, cu scop de a înfățișa cât mai plastic viața lui Iisus. Dar trebuie să facem o deosebire între evangheliile canonice și evangheliile apocrife, amplificări vulgare ale celor dintâi, cari sunt respinse de Biserică. De aceea, considerațiunile autorului relativ la unele amănunte evanghelice duc la rezultate negative și sunt contrare învățaturii despre inspirațiunea divină a cărților sfinte.

Cu aceasta încheiem prima parte a observațiilor ce am avut de făcut asupra cărții D-ului Diamandi. Recunoaștem că am atins numai chestiunile vulnerabile. Rugăm, însă, pe autor ca din critica ce i s'a făcut să înțeleagă numai buna intenție. Pentru literatură și istorie lucrarea are o valoare în afară de orice discuție. Din punct de vedere teologic, trebuie s'o privim printr'un unghi deosebit. Ca atare, Biserica noastră, păzitoare a principiilor religioase și tradiției milenare a creștinismului, primește lucrarea D-lui Sterie Diamandi numai după ce a dat-o la triorul ortodoxiei, curățind-o de corpurile streine.

Până aici am atins numai chestiunile în cari era în joc dreapta credință . Volumul D-lui St. Diemandi mai prezintă unele chestiuni, pasibile de controversă, în cari credința nu e cauză. De acestea ne vom ocupa într'un viitor număr al revistei, când vom discuta probabilitatea lor de adevăr față de afirmațiunile prea categorice ale autorului.

— Va urma —

Preot Ec. Alex. Z. Ionescu

CRONICA EPARHIALA

În zilele de 5 și 6 Decembrie 1942, Prea Sfințitul Episcop Locotenent Eugeniu Suceveanu al Constanței a vizitat orașul Călărași, unde după primirea ce i-a făcut-o clerul și toate autoritățile locale, s'a interesat de aproape de viața morală și culturală a acestei urbe, precum și a celei din județ. În seara zilei de 5 Decembrie la ora 5, Prea Sfințitul Episcop a oficiat serviciul privegherei în catedrala orașului, care își serba hramul, iar a doua zi a săvârșit Sf. Liturghie înconjurat de un sobor de preoți din localitate. Deși biserica Sf. Nicolae este destul de mare devenise neîncăpătoare atât la priveghere cât și la Sf. Liturghie pentru mulțimea credincioșilor, care veniseră să ia parte la slujbe.

Adâncindu-te cu judecata în rostul faptelor pe care le putem săvârși noi oamenii, această vizită îți lasă impresia intimității dintre Sf. Părinți și creștinii primelor timpuri ale bisericii, căci în adevăr este mareț și înălțător ceea ce a realizat P. S. Episcop la Călărași într'un timp așa de scurt. P. S. Sa a vizitat prefectura, primăria, toate bisericile și mai multe școli, apoi spitalul și arestul preventiv. Aici a împărțit cruciulițe și broșuri cu conținut religios moral bolnavilor și celor închiși și stând de vorbă a mângâiat pe fiecare cu câte un cuvânt. P. S. Sa a rămas deplin mulțumit de starea lucrurilor găsite la Călărași și în special plăcut impresionat de Liceul particular, înființat și condus de P. C. S. Diacon Dobrescu, lucru în urma căruia P. S. Episcop a hotărât să ia acest liceu sub oblăduire proprie și bisericască. Cu această ocazie P. S. Sa a acordat din fondurile Eparhiale opt burse pentru elevii săraci, dar merițoși de la Li-

ceul teoretic de băeți și de la cel particular și vizitând apoi și internatele celor două licee a împărțit diferite broșuri și cruciulițe elevilor și în urmă a cumpărat din fondurile personale mai mai multe obiecte necesare, care lipseau și pe care le-a dăruit internatului Liceului teoretic.

Din grije pentru starea materială, dar mai cu deosebire pentru ridicarea demnității și prestigiului preoției, P. S. Sa a vizitat pe fiecare preot din Călărași la locuința sa, ca astfel cunoscându-i mai bine să le poată da și sfatul și avântul spre emulație în toate ramurile activității constructive și apoi adunându-i într'o mică consfătuire la locuința P. C. Protoiereu le-a dat diferite îndrumări pentru întărirea sentimentului religios și sprijinirea tuturor acțiunilor cerute de imperativul vremii.

Această vizită a lăsat multă mângâere și frumoase îndemnuri în Călărași.

* * *

Doamna Maria Mareșal Antonescu a vizitat înainte de Sărbătorile Nașterii Domnului orașul Constanța, unde s'a interesat de înfăptuirile Consiliului de Patronaj, trecând apoi la spitalul de răniți și cantinele școlare și acordând oriunde înalta sa ocrotire.

Prea Sfinția Sa Episcopul Eugeniu al Constanței a însoțit pe Doamna Maria Mareșal Antonescu în toate locurile pe care le-a vizitat și luând cunoștință de starea satisfăcătoare în care se află aceste instituții a dat apoi dispozițiuni ca biserica de sub arhipăstoria Prea Sfinției Sale, să-și întindă activitatea sub toate rapoarturile și în ramurile, în care n'a pătruns până acum. Prin aceste măsuri clerul constănțean a primit o nouă însuflețire la muncă, care își va arăta curând rodirile sale.

* * *

Prea Sfințitul Episcop Locotenent Eugeniu al Constanței, poartă o deosebită grije și un adânc interes spitalelor de răniți. Stăpâniți de această ocrotitoare și sinceră purtare de grije și de părintească arhipăstorie, Prea Sfinția Sa a vizitat personal această instituție, împărțind mângâeri și binecuvântări arhieresti, precum și cărți, broșuri și cruciulițe fiecărui rănit, cu care s'a întreținut personal prin cuvinte de adevărată alinare. Acest lucru a fost apoi reparat prin preoți delegați de Prea Sfinția Sa, care s'au dus și în preajma sărbătorilor ce au trecut, precum și în timpul lor, cu darurile oferite de Prea Sfinția Sa și care se compunea din: cărți cu conținut moral-religios, broșuri diferite

și calendare de buzunar pe 1943, tipărite de Institutul Biblic și de Misiune, fiecare cu câte o frumoasă iconiță, pe care le-au împărțit fiecărui rănit, precum și personalului îngrijitor.

Oricine a putut vedea câtă mulțumire a zugrăvit pe fața bravilor suferinzi această înaltă atențiune.

Solemnitatea Serbarei din ziua de Botezul Domnului, s'a săvârșit la Constanța după tradiția strămoșească și în mod deosebit. Prea Sfințitul Episcop Locotenent Eugeniu înconjurat de un sobor de preoți, toți îmbrăcați în vestminte albe strălucitoare, a oficiat Servitul Divin în biserica Catedrală (Sf. Nicolae), unde au venit la timp și autoritățile civile și militare. La ora 10,45 clerul, autoritățile și poporul de aici, împreună cu clerul și poporul de la parohia „Adormirea“ I, veniți în procesiune și care așteptau în fața bisericii, s'au aranjat toți pentru procesiune laolaltă. În fruntea tuturor era Crucea, praporii și Icoana făcătoare de minuni a „Sfintei Maria dela Mare“, înconjurate de diaconi, care cădelnițau în mers, urma apoi clerul de la catedrală și aproape tot clerul din oraș, în epitrahile și feloane și înșiruit de două coloane în adâncime și paralele, Prea Sfințitul Episcop în vestminte arhieresti având în dreapta și în stânga clerul superior din administrație, autoritățile și apoi întregul popor. Astfel a purces procesiunea înaintând în ritmul cuvenit și în cântări de slavă până pe malul Mărei Negre, unde Prea Sfinția Sa a oficiat sfințirea Apei celei Mari, după terminarea căreia căreia a aruncat Sfânta Cruce în Mare. Șapte marinari cari stăteau gata pentru acest moment s'au aruncat în apă și după ce primul și al doilea au aruncat crucea mai departe, al treilea care a prins-o venind la mal a predat-o Prea Sfinție Sale. După aceea Prea Sfințitul Episcop precedat de Icoana făcătoare de minuni purtată de doi preoți îmbrăcați în toate vestmintele ca la Liturghie și însoțit de alți doi, purtători de Aghiasmă Mare, au trecut prin fața autorităților, a tuturor trupelor de față (care primeau în sunetul muzicii la fiecare unitate) și a mulțimei de popor, stropindu-i cu apa cea sfântă. Momentul era impresionant!

A urmat apoi defilarea, după care s'a împărțit aghiasmă și anaforă, iar în urmă procesiunea luându-și formația de mai înainte s'a îndreptat spre catedrală pe altă cale, că în acest fel întreaga procesiune să se oprească în fața spitalului de răniți. Aici Prea Sfinția Sa însoțit de câțiva preoți au mers de au botezat cu aghiasmă și au binecuvântat pe răniți. De aici procesiunea s'a înapoiat la biserica catedrală, unde Prea Sfințitul Episcop a împărțit aghiasmă și anaforă celor care nu primise încă.

Sensul acestei solemnități a străbătut până în adâncul ini-

mei tuturor credincioșilor, prin felul și grija cu care a fost aranjat și executat de Prea Sfinția Sa Episcopul Eugeniu.

* * *

Din grija și inițiativa Prea Sfinției Sale Episcopului Locotenent Eugeniu al Constanței s'a luat ființă o cantină la care vor primi zilnic și regulat masa la amiază optzeci de elevi de la școlile secundare din Constanța în mod gratuit. Această cantină, care se va numi „Cantina Clerului“, este întreținută prin părintească grije și prin concursul preoților din întreaga Eparhie, care se străduiesc în acest sens și prin sume de bani rezultate din dania creștinului în urma apelului făcut de cler în toate ocaziile, precum și prin tot felul de alimente adunate prin colecte și puse la dispoziția cantinei, Vor putea să-și ușureze foamea optzeci de vârstare tinere, ce se pregătesc la învățătură pentru viitorul neamului.

A întreținea o astfel de cantină, la care să se servească regulat câte două feluri de mâncare bine gătită și servită din belșug—nu de mântuială—iar când e posibil și câte un desert, a plăti personalul necesar bucătăriei, spălătoriei etc., a te ocupa și a executa în aceste timpuri aprovizionarea și a răspunde lunar cu o cheltuială de peste una sută mii lei necesară numai pentru alimente, este un lucru destul de greu și curajul celui ce cutează să se angajeze în împrejurările de astăzi la o astfel de operă este mai presus de orice elogii. Dar fapta bună nu se elogiază, ci se simte. O simt acei care se dedică ei și se străduiesc să o execute în fapt, acei care o execută aici sau acolo, acei care se întâlnesc cu binevoitori ori cu indiferenți sau chiar răutăcioși, o simt acei cu inimă largă și aceia ce se imfruptă din rodul faptei celei bune. Prea Sfințitul cunoaște și luminișurile și greutatețile, iar dinamismul ce îl caracterizează nu se teme de nimic. De altă parte preoții, care răspund cu însuflețire la orice lucru important și oricând, au cunoscut și de astădată voia stăpânului, imperativul vremii și căldura faptei bune.

Încă din timpul vacanței de Crăciun, au început să sosească bani și pachete din toate părțile eparhiei de la preoți, iar în ziua de 14 Ianuarie 1943 a avut loc deschiderea cantinei, care s'a făcut cu un serviciu religios, oficiat în fața celor 80 elevi și la care au participat: Primarul orașului, reprezentanta Consiliului de Patronaj local, Dir. Liceului teoretic și a celui Comercial, toți preoții din Constanța, precum și Doamnele preotese, care s'au angajat să facă cu râdul de serviciu la cantină în fiecare zi un preot, care va binecuvânta masa și va da după

împrejurări scurte îndrumări morale elevilor, și soția care va îndruma și va supraveghia bucătăria și aranjarea meselor. De aici se vede limpede cum se îmbrățișează Clerul cu Stăpânul în opere de binefacere și tot în acest sens vorbește faptul că numai până în ziua deschiderii, clerul din orașul Constanța a adunat și trimis pentru catină frumoasă sumă de 188.820 lei, cel din orașul Călărași suma de 28200 lei, iar cel din parohiile celor două județe, zilnic trimete diferite alimente și bani prin mandate poștale. Acestea sunt exemple, care încălzesc până și inimile reci.

Această dărnicie a clerului și poporului în aceste vremuri de încercare pentru noi toți, când frații de acelaș sânge și de aceeași credință trebuie să se ajute, pentru ca orfanul și văduva să nu simtă lipsa celor plecați să-și verse sângele pentru apărarea țării, este gând tradus în faptă și se aseamănă cu începuturile creștinismului, când apostolii ajutați de cei 70 de diaconi, sprijineau pe cei ce veneau la credința lui Hristos. Tot odată este de remarcat în această operă a Prea Sfințitului Episcop, ordinea și cinstea cu care se lucrează la cantină și care sunt supravegheate des și personal de Prea Sfinția Sa.

Acțiunile caritabile au fost întotdeauna obiectul principal și practic al preocupărilor bisericeii creștine și această acțiune înfloarește pretutindeni și în orice fel de împrejurări, când se găsesc oameni de suflet și de acțiune, care se pun cu tot dinamismul lor în slujba binelui și a celor ce au lipsă de asistență. Biserica n'a fost niciodată absentă dela această operă a carității și a înfăptuirilor practice, deși i s'au adus și i se aduc poate acuzații, de către cei care sunt străini de bunele înfăptuiri, sau sunt răuvoitori.

Felul în care grăește Prea Sfințitul Episcop Eugeniu prin fapte, pe lângă toată eloquenta faptei, are și darul deosebit de a se prezenta ca — document — din care chiar indiferenții și dușmanii declarați ai bisericeii, pot face constatarea că n'au dreptate în susținerile lor că biserica e prezentă la datorie în orice fel de împrejurări.

Numai așa și numai prin fapte se poate menține și ridica prestigiul bisericeii. Cu ajutorul lui Dumnezeu mergem spre țintă.

* * *

Grija de suflete este principala țintă a Prea Sfințitului Episcop. În acest scop Prea Sfinția Sa caută să deschită clerului din Eparhie toate căile posibile în pastorație. Prima pătrundere la țintă a căutat-o prin repetate consfătuiri cu P. C. Protoierei,

sau cu preoții, cu care ocazie prin sfaturile și îndemnurile ce le-a dat preoțimei, a deschis orizonturi noi pentru pastorație și pentru administrarea și organizarea treburilor bisericești. Apoi a străbătut pe întreaga rută a eparhiei prin avântul și noua organizare ce a dat-o acțiunii de colportaj. Spre înmulțirea rodurilor ce poate să le aducă această acțiune, Prea Sfinția Sa, a trimis prin Protoierii tuturor parohiilor din eparhie, de la Institutul Biblic și de Misiune și de la Tipografia Cărților Bisericești, diferite cărți de valoare, diferite broșuri, cărți de rugăciuni, iconițe, icoane și cruciulițe de argint sau de metal diferit, în număr mare și de o valoare bănească considerabilă pentru a fi distribuite tuturor credincioșilor. Dar ideea principală pe care Prea Sfințitul Episcop dorește a o realiza prin această acțiune, este să se ajungă și s'a și ajuns, de s'a înființat „depozit-bazar“ la fiecare protoierie și parohie, în care credincioșii pot găsi oricând tot felul de cărți, broșuri și obiecte ce sunt potrivite pentru colportaj. Oricât ar părea de neînsemnat, sau chiar dacă apare ca o nouă sarcină pentru preoți, nu trebuie să uităm că acțiunea de colportaj stă la loc de mare cinste în alte biserici și că ea este o verigă auxiliară ce poartă valoarea ei în pastorație, mai ales atunci când cineva știe când, cum și pentru ce face colportajul, sau cum trebuie să procedezi ca să ajungi până acolo, ca să fii în stare să distribui și gratuit din profitul realizat, celor lipsiți diferite cărți și obiecte. Colportajul condus astfel merge direct la inima credincioșilor. Aici dorește Prea Sfințitul Episcop să ajungă clerul din eparhia Constanței. În inima pastoritilor!

Sunt multe căile care duc la inima omului spre a-l îndrepta către Dumnezeu, dar între ele sunt unele, care trebuiesc bătătorite mai des, iar Prea Sfințitul Episcop cunoaște ca un pătrunzător misionar aceste drumuri și de aceea îndeamnă clerul să apuce pe ele.

* * *

Pentru ca să cunoască situația și viața familială, starea culturală și materială și cu scopul de a ajuta preoții spre ridicarea lor și în folosul prestigiului bisericeii, cu ocazia Sf. Sărbători, Prea Sfințitul Episcop a binevoit să viziteze și preoții din orașul Constanța la locuința fiecăruia. În această grijă stă ceva adânc grăitor, pentru apropierea sufletească și strângerea rândurilor spre binele bisericeii.

* * *

Prea Sfințitul Episcop al Constanței a donat 3000 de Ca-

lendale pe 1943 Misiunei Ort. Rom. din Trasnistria, pentru a fi distribuite gratuit credincioșilor dintre Nistru și Bug. Pentru timpurile acestea grele, cum și pentru apropierea spirituală ce trebuie s-o întreținem cu acest ținut, gestul Prea Sfinției Sale vorbește clar.

* * *

Pentru a se vedea în ce fel ajută Preoții cantina dăm mai jos următoarea :

COPIE după raportul parohiei Darabani, Jud. Constanța Nr. 214 din 30 Decembrie 1942 către Sf. Episcopie Constanța înregistrat sub Nr. 124 din 11 Ianuarie 1943.

Adânc mișcat de înțeleapta și creștineasca hotărîre pe care Prea Sfinția Voastră ați binevoit a o lua de a înființa o cantină la care să fie hrăniți 60 de elevi săraci, susținută de noi preoții Eparhiei, eu Prea Sfințite Stăpâne, cu toată căldura sufletului meu, vin și din modestia mea, aduc darul meu pentru aceasta, de 1000 lei, 100 kg. mălai și un porc în greutate de 30 kgr.

Este mic darul meu Prea Sfințite Stăpâne, dar cu adâncă smerenie vă rog să mi-l primiți, căci este isvorât dintr'o inimă de creștin și român.

Atât mi-a îngăduit mie inima și situația mea, dar mult aș dori ca acesta să fie un imbold pentru acei, cărora poziția lor le-ar îngădui mai mult.

Era vremea Prea Sfințite Stăpâne ca în iureșul de luptă și de afirmare în care clocotește Neamul nostru în aceste zile, să fim socotiți și noi cei de aci.

Să fim și aci, ca în toate și peste toate celelalte.

Așa a trăit și a luptat biserica și prin lupta ei a dăinuit patria așa cum au visat-o strămoșii și ne-au făurit-o eroii.

Intru mulți și fericiți ani Prea Sfințite Stăpâne spre binele nostru și al Eparhiei noastre.

Sunt al Prea Sfinției Voastre, prea plecat fiu duhovnicesc.

Paroh, (ss) Pr. C-tin Crețu

I N T E R N Ă

Prin decretul și regulamentul publicat în Telegraful Român No. 50 | 1942 și semnat I. P. S. S. Mitropolitul Nicolae al Ardealului, Academia Teologică Andreiană din Sibiu, a fost reor-

ganizată după norma facultăților de Teologie și înzestrată cu dreptul de a elibera diplome de licență. Absolvenții de seminarii și licee teoretice se pot înscri ca studenți și după terminarea celor patru ani de studii, ei pot depune examenul de licență și patru poziții controversate, în fața unei comisiuni examinatoare. Absolvenții celorlalte academii Teologice, pot obține titlul de licențiat aici numai după un examen de diferență. Profesorii și conferențiarii, trebuie să aibă titlul de doctorat și lucrări proprii, să se hirotonisească, să aibă nume bun și să nu fie oprit de impedimente canonice de la hirotonie.

* * *

În ședința de toamnă ce a ținut-o Sfântul Sinod al Bisericii noastre la începutul lui Decembrie 1942, printre altele s'au luat și următoarele hotărâri :

În legătură cu recăsătorirea preoților Sf. Sinod a hotărât să nu se mai admită pe viitor sub nici un motiv nesocotirea canoanilor, iar cei vinovați să fie depuși din treaptă.

Preoții din Basarabia, care vor fi dovediți că sub ocupația bolșevică s'au lepădat de misiunea lor, să fie îndepărtați din cler.

S'a aprobat retipărirea Sf. Scripturi în 10.000 exemplare. Pentru această operă I. P. S. Patriarhul Rămâniei și Domnul Ministru al Culturii Naționale au dăruit fiecare câte 100.000 lei.

S'a aprobat să se intervină la forurile competente în stat, ca pe viitor teologii care intră sub arme, să fie repartizați la serviciile sanitare și auxiliare ale armatei, ca în acest fel să nu fie împedicați de a corespunde misiunii lor viitoare.

Pe viitor biserica va refuza să officieze Taina Cununiei minorilor. În acest scop s'a intervenit la forurile competente să nu mai acorde dispense de căsătorie pentru minori.

Pentru a împedica primejdia ce o prezintă sectele pentru biserică și stat, încă s'au luat importante hotărâri.

Sf. Sinod a hotărât să se facă noi alegeri parohiale și eparhiale și de noi membrii pentru congresul Național Bisericesc. Aceste alegeri se vor face în toată țara afară de Ardeal.

Palatul Invalizilor, căruia Biserica trebuie să-i acorde tot sprijinul, încă a format obiectul preocupărilor Sf. Sinod.

* * *

Ministerul propagandei a dat dispozițiuni de a se opri cu osăvârșire tipărirea literaturii de ocazie, ce vorbește despre

crime, amor, poliție, dedectivi, gangsteri, aventuri și rățăciri, care a format până acum o sursă considerabilă de câștig pentru streini și un puternic venin pentru sănătatea neamului, dar mai ales pentru vigoarea tinereței. Pe lângă măsură de a se interzice librăriilor și bibliotecilor publice de a mai ține cărți scrise de autori evrei, aceasta e încă o măsură de reală înfăptuire și eloquentă grije pentru viitorul neamului. Biserica trebuie să-l socotească pe Domnul Ministru Alexandru Marcu între cei mai de seamă fii ai săi și între pasnicii moralității acestui neam.

* * *

În toamna acestui an s'a deschis la Brașov-Stupine o — școală de misionare —, ce a fost pusă sub supravegherea D-nei Sanda Matei și a concursului preoțimei localnice. Pe lângă îndrumările sanitare și de gospodărie rurală necesare psogresului și ridicării satelor, cele 50 de eleve vor învăța să mânuiască catehismul, scriptura și doctrina creștină pentru combaterea sectelor și pentru păstrarea tradiției ortodoxe în popor. Dacă biserica prin preoții care au primit să predea disciplinele necesare scopului urmărit și Consiliul de Patronaj vor reuși în cei doi ani de cursuri, să însufle elevelor voluntarismul și vigilența de care se simte nevoie în această acțiune și de care s'au folosit întotdeauna propagatorii unei idei, vor scoate de acolo elemente de real folos și auxiliare în serviciul bisericeii și al ridicării neamului. De alt fel și în chip normal, partea ce revine spre combaterea se telor, vor rămâne ca întotdeauna tot în sarcina bisericeii. În tot cazul începutul e bun. trebuie să ne bucare și lauda revine Consiliului de Patronaj.

* * *

„Universul“ din 25 Noembrie 1942, sub titlul: „Dobrogenii de pază la Don“, și subtitlul: „Medicii subț foc“, scrie următoarele: „Medicul maior Zotta, șeful serviciului sanitar, a rămas în permanență la posturile de prim ajutor a batalioanelor atacate, evacuând urgent răniții spre posturile înaintate de ambulanță, împreună cu medicul maior Constantinescu Radu, salvând astfel atâtea vieți de bravi ostași.

Totodată prezența preotului căpitan Petreanu, confesorul acestei ambulante, a fost un pilduitor exemplu de îmbărbătare pentru răniți, fiind tot timpul în mijlocul răniților, sub amenințarea acestor clipe grele și hotărâtoare pentru soarta întregii mari unități. Toți aceștia au fost citați prin ordin de zi de către omandamentul mării unități de Dobrogeni. Iată dar pe medicii

trupești și pe cei sufletești sub aceeași încreștare și capabili de aceeași capacitate de rezistență și contribuție înălțătoare pentru binele neamului.

* * *

Din pastorală de Crăciun a I. P. S. Mitropolit al Ardealului reținem : „Libertatea e pentru sufletul națiunilor, ceea ce este aerul pentru trupul omului. Toate națiunile au lipsă de libertate, căci numai în ea le pot crește virtuțile și talentele și destoiniciile ce le-a sădit Dumnezeu în făptura lor. Noi luptând pentru libertatea neamului nostru, ascultăm de o chemare dumnezească... Așteptăm așa dar cu cele mai întemeiate nădejdi pacea, care va trebui să recunoască neamului nostru întreg dreptul la libertate. Atunci frații noștri, care petrec aceste sărbători în suferințe și lacrimi, se vor îmbrățișa cu noi în bucuria unei reînălțări ce nu va mai avea sfârșit“. Cuvinte pline de speranțe și de profetism pentru tot viitorul neamului nostru, ce trebuiesc să-pate în inima fiecărui român.

E X T E R N Ă

Ziarul sudez „Stokholms Tidingen“, publică o dare de seamă difuzată de radio Moscova, după care Crăciunul s'a sărbătorit în toate bisericile ortodoxe din Rusia, iar la Moscova 20 de biserici au fost arhipline. Berlinul observă că pe timpul țarilor Moscova avea peste 1000 de biserici, de unde rezultă că situația ortodoxismului în Rusia nu s'a schimbat nici sub aceste promisiuni mincinoase, deși propaganda americană și engleză se silesc ca să arate că Stalin a devenit un al doilea Pavel. Sărbătorile ortodoxe n'au fost cinstite decât în teritoriile eliberate, iar pentru restul Rusiei au rămas tot catacombele la cinste și pentru cei patru milioane de locuitori ai Moscovei 20 de biserici.

* * *

La Roma, boboteaza pe care italienii o numesc „Befana“, cuvânt ce s'ar părea că vine de la vechiul „Epifania, are aceeași înfățișare pe care o are Crăciunul în alte părți. Darurile pe care le aduce Moș Crăciun și care se întrec pe ramurile pomului de Crăciun în alte părți, la Roma acum își au ziua. Toții copii le primesc și se bucură de această zi.

Ziua aceasta a luat în acest an o înfățișare deosebită de alte dați în vechea Cetate. Ea a fost transformată în adevărată

zi de ajutorare a tuturor celor lipsiți, a bolnavilor, a răniților, a fiilor de combatanți, în întreprinderi și chiar la ministere, organizându-se serbări, pe care le-a prezidat secretarul partidului fascist, miniștri și prințul moștenitor al Italiei, Principele de Piemont.

* * *

Pe fața pământului sunt în afară de creștini aproape un miliard și cinci sute de milioane de păgâni și 260 milioane de mahomedani. Iată dar cât de întinsă este calea pe care trebuie să străbată misionarismul creștin, după ce va cădea balaurul din răsărit, căci după cuvântul Sf. Scripturi va trebui să fie odată, o turmă și-un păstor.

* * *

În Ucraina eliberată, care acum stă sub oblăduire germană z'a interzis bunul plac al bestiilor bolșevice și s'a introdus după toate normele unui stat civilizată, căsătoria civilă, căutând să se aducă cu aceasta oamenii la o rânduială mai bună. Deasemenea, divorțul care până acum se putea cere și pronunța până în câteva ore după căsătorie în acele părți, ajungându-se la o adevărată batjocură, nu se mai poate pronunța cu atâta ușurință ca până acum.

* * *

Acțiunea Catolică din Argentina a organizat în August 1942 un congres al tinerilor fete, — la care se spune că au participat aproape 25000 de fete. E un interes pe care acea biserică îl poartă femeiei, care îndrumată bine, poate aduce multe foloase bisericeii,

Pr. C. Pâslaru

Reîntronarea credinței 'n Rusia.

Mitropolitul Sergiu al bisericii ortodoxe, din comisariatul Reichului pentru teritoriile de răsărit, a luat poziție împotriva mitropolitului din Moscova, care a afirmat că germanii luptă contra bisericii ortodoxe, distrug icoanele și martirizează pe ortodocși.

Mitropolitul Sergiu declară printre altele: „În timpul bolșevismului toate religiunile au fost prigonite groaznic. Acest fapt este dovedit de cei 100.000 de martiri cari au fost uciși, închiși sau deportați. Toate bisericile au fost jefuite, închise și pângărite, iar multe din ele desființate.

În Petersburg se găseau în 1914 aproape 240 de biserici, iar în 1942 nu mai rămăseseră decât 7. Bolșevici au închis toate instituțiile în legătură cu cultul, iar copiii nu învățau nimic des-

pre credința lui Hristos și 'n ultima vreme nici cel puțin nu erau botezați.

Dupăce mai dă o serie întreagă de exemple, din care se vede că persecuția împotriva creștinilor n'a fost încetată nici chiar când începuse războiul, mitropolitul Sergiu și-a 'ncheiat astfel declarația: „Reîntronarea credinței strămoșilor noștri nu se poate face decât prin eliberarea acestei țări de bolșevism, care trebuie distrus, căci este dușmanul lumii și al lui Hristos. Atunci biserica va putea din nou să trăiască 'n liniște și p ce“.

* * *

Uniunea Sovietelor cel mai mare dușman al Creștinismului.

Ziarul catolic *Alcazar* din Spania scrie că „Uniunea Sovietelor este și va rămâne cel mai mare dușman al creștinismului“. Aceasta'n legătură cu ultima declarație a arhiepiscopului de Canterbury, care pretinde că bolșevismul este „idealul libertății religioase“.

Prin această delarație — continuă ziarul — arhiepiscopul de Canterbury calcă pe urmele predecesnrului său, care pe vremea războiului civil din Spania, voia să facă lumea să creadă că spaniolii roșii nu profanau bisericile și nu ucideau bestial pe călugări și călugărițe.

Este un fapt indiscutabil că, în vremea dominației lui Stalin, otrava bolșevică a distrus orice sentiment creștin în majoritatea poporului rus. Cei cari nu recunosc pe Stalin și pe funcționarii din G. P. U., ca singurii lor dumnezei, aceia sunt excluși dela distribuirea alimentelor, sunt persecutați și uciși.

* * *

Legăturile dintre statul francez și biserică.

Prezența la Vichy a cardinalilor Suhard și Gerlier a reținut foarte mult atenția tuturor. Cei doi conducători importanți ai bisericii au avut convorbiri cu șeful statului și șeful guvernului, la care a asistat și monseniorul Valerio Valeri, nunțul papal.

Aceste întrevederi, care au avut drept obiect probleme deosebite, s'au desfășurat într'o atmosferă de înțelegere reciprocă și de mare stimă. El confirmă declarația că toate legăturile dintre stat, guvern și biserică sunt pline de încredere reciprocă. Cercurile politice, cu privire la această întâlnire, susțin că, din anul 1909, este prima dată, dela separația bisericii de stat, în Franța și dela denunțarea concordatului, când are loc o asemenea întrevedere.

Va interveni, oare, un concordat între Franța și Vatican ?

* * *

Separarea statului de biserica anglicană.

Organele de informație publică despre adunarea engleză dela Birmingham în care lordul Cripps, în prezența arhiepiscopilor de Canterbury și Jork, a propus separarea statului de biserica anglicană. Presa italiană vede limpede că acest eveniment este năouă probă de anticatolicismul înaltelor clase conducătoare engleze, și denunță asemenea intențiuni.

Organele Vaticanului, conform tradiționalei rezerve rigurose observată în actuala fază a vieții internaționale, nu înregistrează știrea de mai sus.

* * *

Situația bisericii ortodoxe ruse eliberate.

Mitropolitul bisericii ortodoxe din ținuturile răsăritene, într-o declarație publicată de ziarul *Kauener Zeitung*, respinge falsificările și calomniile, spunând următoarele : „Declarăm sus și tare în fața lumii întregi că, în tot teritoriul pus sub păstoria noastră, germanii asigură bisericii ortodoxe toate posibilitățile unei libere dezvoltări și ne ușurează, într-o mare măsură, munca noastră greă în pământurile rusești eliberate.

Germanii ne redau bisericile care ne-au fost luate de bolșevici. În ținutul eliberat apar acum preoți cari au trebuit să stea ascunși în timpurile bolșevicilor. Ei se roagă să fie lăsați a săvârși din nou slujba religioasă și această rugămintă le este ascultată. Poporul, a cărui religiozitate bolșevismul n'a reușit să o frângă, acest popor ruinat, greu încercat și adus într-o mizerie de nespuse, dă năvală în biserici, se spovedește, se împărtășește, botează mii de copii și și găsește alinare în aceia că poate iarăși să se roage într-o biserică liberă.

Nimeni nu ne împiedică să arătăm oamenilor adevărurile credinței, îndatoririle evlaviei, temelile moralei creștine.

Nimeni nu împiedică orele de religie din școli, prelegerile cu caracter religios, funcționarea seminarilor pentru preoți, tipărirea cărților pentru nevoile Bisericii și ale credincioșilor.

Cu un cuvânt: tot ceea ce ne-a fost oprit, sau chiar nimicit în sfera religioasă de către bolșevici, ne este asigurat și păzit de către germani. Aceasta a fost cu puțință numai prin eliberarea de sub bolșevici și numai izbânda definitivă asupra bolșevismului poate da Bisericii o nouă eră de înflorire liberă și pașnică“.

Icon. Corneliu A. Grumăzescu
Bârlad

PARTEA OFICIALĂ

Copie după Deciziunea Ministerială No. 100901 publicată în Monitorul Oficial No. 257 din 3 Noembrie 1942.

Subsecretariatul de Stat al Comerțului, Industriei și Mineilor din Ministerul Economiei Naționale a dat o Decizie publicată în Monitorul Oficial No. 257 din 3 Noembrie 1942 prin care se iau măsuri restrictive în vederea micșorării consumului de hârtie și carton, atât ca format și greutate cât și a întrebuirii, anulându-se prin aceasta decizia ministerială No. 15777 publicată în Monitorul Oficial No. 108 din 10 Mai 1942.

Astfel confecțiunile de hârtie nu se vor executa decât în conformitate cu normele oficiului de raționalizare și normalizare publicată în Monitorul Oficial No. 174 din 6 August 1930, cu complectările ample din această Decizie a căror obligativitate se extinde și asupra instituțiilor particulare.

În general această decizie cuprinde:

1. Dispozițiuni cari privesc producția.
2. Dispozițiuni privind consumul.
3. Restricțiuni de formate.
4. " privind greutatea hârtiei.
5. " privind compoziția hârtiei.

Actele scrise cu mâna sau la mașina de scris (formularele de corespondență, adrese, facturi, etc.) se vor completa pe ambele fețe.

La mașina de scris se va scrie la un singur rând, lăsându-se între aliniate un rând liber.

Pentru toate actele se va alege cel mai mic dintre formatele normale, astfel încât la scrierea textului să fie folosite ambele fețe ale hârtiei.

Pentru corespondență se va întrebuița pe o scară întinsă cartea poștală în locul scrierilor cu plic.

Petițiunile adresate autorităților se vor scrie pe file simple format A-4 în loc de o coală.

În general se vor întrebuița formatul cel mai mic, greutatea cea mai mică pe m. 2 și hârtia de compoziție cea mai înferioară compatibile însă cu scopul imprimatului sau lucrării.

Excepții :

Se vor întrebuița până la epuizarea stocului de produse de hârtie care nu satisfac prevederile prezentei Decizii.

Fișele, imprimatele pentru mașina de calculat și contabilitate, atlasuri, ziare, etc.

Alte excepții se vor aproba dela caz la caz de către Subsecretariatul de Stat al Industriei, Comerțului și Mineilor, numai în cazuri bine justificate.

p. conf. (ss) Indescifrabil

Copie după adresa Sf. Sinod No. 3681 din 21 Decembrie 1942 către Sf. Episcopie Constanța înregistrată sub No. 7728 din 24 Decembrie 1942.

Prea Sfințite,

Cu frățescă dragoste vă facem cunoscut că Sfântul Sinod în ședința sa dela 4 Decembrie 1942, luând în discuție chestiunea predării învățământului religios în școlile primare și a absentării unora dintre preoți dela îndeplinirea acestei îndatoriri problema ridicată de Episcopia Hușilor, a hotărât următoarele :

„PP. SS. Chiriarhi vor fi rugați să ia măsurile cuvenite ca întregul cler să-și facă datoria în mod conștiincios în predarea învățământului religios pentru ca Biserica să nu piardă contactul tocmai cu tineretul școlar care este temelia ei și a neamului“.

Primiți, Vă rugăm Prea Sfințite, ale Noastre întru Hristos frățești îmbrățișeri.

Președinte

Patriarh,

(ss) † NICODEM

Director,

(ss) Econ. Gh. Vintileseu

Copie după adresa Sf. Sinod No. 3607 din 17 Decembrie 1942 către Sf. Episcopie Constanța înregistrată sub No. 7594 din 19 Decembrie 19 2.

Prea Sfințite,

Cu frățescă dragoste vă facem cunoscut că Sfântul Sinod în ședința sa dela 3 Decembrie a. c., luând în discuție adresa

Episcopiei Caransebeşului Nr. 3229 | 942, privitoare la interzicerea concubinajului minorilor, a hotărît următoarele :

1.—Se va interveni la Ministerul Justiţiei ca să nu se mai acorde dispense de căsătorie minorilor.

2.—Spre a se pune stavilă concubinajului minorilor, Biserica va folosi toate mijloacele de pastoraţie de care dispune, lămurind atât pe tineri cât şi pe părinţii şi rudele lor de păcatul pe care-l săvârşesc.

3.—În cazul când se va putea împiedica starea de concubinaj între minori, ei nu vor fi cununaţi religios chiar dacă au obţinut dispensa de căsătorie dela forurile civile.

Prin adresa Noastră Nr. 3444 am intervenit la Ministerul de Justiţie, pentru luarea măsurilor cuvenite, în sensul hotărît de Sf. Sinod.

Primiţi, Vă rugăm, Prea Sfinţite, ale Noastre întru Hristos frăţeşti îmbrăţişeri.

Preşedinte

Patriarh,

(ss) † NICODEM

Director,

(se) Econ. Gh. Vintilosen

Copie depe adresa No. 7042 | 1942 a Consiliului Central Bisericesc.

Prea Sfinţite,

În legătură cu circulara Noastră No. 3407 din 10 Iulie cor. prin care invităm Eparhiile să ducă la îndeplinire postulatele legii şi regulamentelor de a controla constant învăţământul religios din şcolile primare şi secundare de toate categoriile din cuprinsul eparhiei şi prin care vă făceam cunoscut, că am intervenit la Onor Minister al Culturii Naţionale pentru a da ordin organelor subalterne pentru a uşura trimişilor Bisericii împlinirea acestui mandat, care ne-a trimis următoarea rezoluţiune :

„No. 190.037 | 042 din 21 Septembrie 1942: „Ca urmare la adresa I. P. S. Voastre No. 4085 | 942, avem onoare a vă face cunoscut că Ministerul a dat ordin în consecinţă“.

În consecință, veți binevoi a da dispozițiuni ca acest control să se facă constant și obiectiv de către organele bisericești.

Primiți, vă rugăm, Prea Sfințite, ale Noastre întru Hristos frățești îmbrățișeri.

Președinte
Patriarh.
(ss) † NICODEM

Consilier Referent,
(ss) Preot Gh. Maior

Copie depe adresa Consiliului Central Bisericesc No. 7043 din Decembrie 1942 către Sf. Episcopie Constanța înregistrată sub No. 7199 din 4 Decembrie 1942.

Prea Sfințite,

Cu frățească dragoste vă trimitem „*Normativul pentru personalul de control al învățământului religios ortodox din Patriarhia Română*“, aprobat de delegația Permanentă în ședința dela 19 Noembrie 1942, „pentru a fi aplicat, publicându-l și în revistele oficiale eparhiale“.

Primiți, Vă rugăm, Prea Sfințite, ale Noastre întru Hristos frățești îmbrățișeri.

Președinte
Patriarh,
(ss) † NICODEM

Consilier Referent,
(ss) Preot Gh. Maior

Copie No. 7043 | 1942.

Normativ

pentru personalul de control al învățământului religios ortodox din Patriarhia Română

Art. 1.— Învățământul religios ortodox român în școalele primare, supraprimare, de ucenici și ucenice, industriali și co-

merciali, secundare teoretice și practice (profesionale) de orice grad și categorie, publice de stat, confesionale și particulare, pentru elevii lor ortodocși este obligator și se face sub controlul Bisericii și a Ministerului Culturii Naționale.

Art. 2.— Controlul sau inspectarea lui în numele Bisericii se face :

a) In școalele primare, supraprimare și în cele de ucenici și ucenice de către protoierei (protopopi) sau — în caz de vacanță — de către administratorii protopopești ;

b) In școalele secundare de către Consilierii Referenți ai Secțiilor Culturale sau de către delegații calificați al Consiliilor Eparhiale, pe teritoriul Eparhiei respective; ei vor inspecta și învățământul religios ortodox român primar și de ucenici și ucenice, însă după un plan care să permită, ca în cursul unui anumit număr de ani să fi fost cercetată fiecare școală ;

c) In toate școalele din Patriarhie de către Consilierul Secției Culturale a Consiliului Central Bisericesc, anume delegat pentru aceasta, sau de delegații Sf. Sinod, exercitând suprema inspectie.

Art. 3.— Protoiereul este obligat a inspecta cel puțin odată pe an pe fiecare propunător de religie de pe teritoriul protopopiatului, care cade sub obligațiunea sa de control.

Consilierul Cultural sau delegatul Consiliilor Eparhiale pe toți profesorii și profesoarele și pe toți cateheții din școalele secundare de orice grad și categorie, iar după necesitate pentru a se informa și pentru a lua dispoziții de unificare și pe cei dela școalele primare și de ucenici conform normei dela art. 2, lit. b.

Consilierul Patriarhal va inspecta orice școală primară și secundară și pe oricare propunător de religie ortodoxă dela școalele educative din Patriarhie și cu deosebire pe acelea și pe aceia, despre cari din rapoarte nu se poate culege informații precise.

Art. 4.— Acest control se face numai în numele și pentru Biserică, fără a stânjeni cu nimic controlul Statului.

Scopul lui este :

a) a face mai simțită prezența Bisericii în școală ;

b) a se informa ea direct despre mersul învățământului religios ;

c) a îndruma pe teren și în spiritul ortodox acest învățământ ;

d) a-l intensifica și unifica în spirit și chiar în metoda.

Art. 5.— Controlul va atinge următoarele laturi și va culege următoarele date :

Date cu privire la catedra și persoana propunătorului;

Metoda de predare:

Activitatea educativă-religioasă;

Eventuale alte informații.

1. Datele privitoare la catedră și propunător vor arăta:

a) Din câte ore e compusă catedra și la cari școli și clase cu numărul de ore săptămânal pentru fiecare clasă;

b) Numele, pronumele și rangul preotesc al propunătorului;

c) În care an și-a dat examenul de capacitate;

d) Câți ani de suplinitor, de titular provizor și de titular definitiv are;

e) Câți ani de preoție efectivă, la parohie, a făcut;

f) La ce biserică servește și în ce calitate (paroh, preot, ajutor, onorific, preot sau diacon);

g) De ce nume se bucură între colegi, la elevi, afară de școală, în societate;

h) Cum își îndeplinește datoria (se prezintă regulat la lecție și la toate obligațiile școlare legate de catedră; intră și iese punctual la și dela ore; are *plan analitic* — pe săptămâni, zile și ore cu indicarea subiectului ce va trata; face materia întregă cerută de programa analitică);

i) câte absențe motivate și câte nemotivate și de ce le are;

j) Ce activitate extrașcolară desvoltă, arătându-se cu date precise ce a făcut pe acest teren în ultimul an școlar.

2. a) Ce metodă întrebuințează și cu ce succes, urmărindu-se felul cum se face aprofundarea, generalizarea și mai ales aplicarea;

b) Are tablouri mari religioase, de perete, pentru intuiție (câte și de ce dimensiuni) la Vechiul și Noul Testament, la istoria Bisericii Universale și a celei naționale;

c) Are hărți potrivite pentru învățământul religios;

d) Are tablouri mari sau obiecte din domeniul liturgice;

e) Lucrează cu toți elevii sau numai cu unii (cu ce interes e urmărit de elevi);

f) Pe ce plan lasă în lecții educația religioasă-morală.

3. a) Ce mijloace educative mănuește și cum;

b) Școala are capelă și face vreun serviciu religios la școală;

c) Ce serviciu religios a făcut la începutul și la sfârșitul anului școlar, unde și în fața cui, afară de elevi; la Bobotează a sfântit școala clasă de clasă;

d) De câte ori pe an a administrat elevilor Sf. Taină a

Mărturisirii păcatelor și a Impărtășirii (o face individual ori pe grupe sau clase întregi deodată; în ce zi împărtășește, Duminica, sârbătoarea sau în altă zi;

e) Conduce regulat și supraveghează pe elevi Duminică de Duminică și sărbătoare de sărbătoare la Sf. Liturghie;

f) Ține exortații (predici pentru elevi) Duminica și sărbătoarea și ce subiecte tratează (sunt trecute regulat în registrul de prezență al școlii);

g) Dacă școala are în ernat, poartă grije de spiritul religios ce trebuie să domnească între elevi, le-a făcut programul de rugăciuni și exerciții religioase, ia parte la rugăciunile de seară și dimineață ale elevilor și cam de câte ori pe săptămână, pe lună, sau pe an și cum (asistă sau se roagă împreună cu ei);

h) Școala are cor religios și la ce biserică cântă. Ce rol are profesorul de religie la acest cor;

i) Are bibliotecă religioasă, fie secție în bibliotecile de clasă, fie separat și câte cărți numără (care a fost sporul ultimului an);

j) pentru elevi s'a înființat vreo societate religioasă în cadrele școlii și ce nume poartă (are statute aprobate și de cine, cum lucrează);

l) Ce instituții de asistență socială pentru elevi a întemeiat profesorul de religie (un fond de medicamente gratuite pentru cei săraci, de ajutoare cu cărți, caete, haine, încălțăminte sau cu taxe școlare;

m) La manifestările sportive, artistice sau culturale ale elevilor ia parte și profesorul de religie.

4. Eventuale alte informații despre spiritul școlii, despre persoana și activitatea profesorului de religie, cari privesc învățământul religios sau pot interesa Biserica.

Art. 6.— Inspekția se face asistând la lecțiuni în toate clasele la care propune un profesor.

Despre fiecare inspekție se va dresa proces verbal obiectiv. Copii autentice de pe acest proces verbal vor trimite lunar: Protopopii la Consiliul Eparhial,

Consilierii Eparhiali la Consiliul Eparhial respectiv și la Consiliul Central Bisericesc,

Consilierul Patriarhal la Consiliul Central Bisericesc.

Despre inspekțiile învățământului religios primar, supraprimar și de ucenici și ucenice, Consiliile Eparhiale vor întecmi tablouri lunare, pe care cu observațiile și constatările făcute pe baza studierii proceselor verbale primite dela protopopi le vor trimite în luna următoare Consiliului Central Bisericesc.

Art. 7.— Pentru inspekțiile făcute în afara orașului sau co-

munei de reședință a protopopului sau consilierului inspector, cei ce le fac au dreptul la rambursarea cheltuielilor de deplasare dela un centru la altul, fără a intra în ele costul trăsurilor, tramvaelor sau mașinilor folosite în interiorul unui oraș și la diurna legală corespunzătoare salariului conform Jurnalului Consiliului de Miniștri pentru funcționarii publici, protopii dela parohii, consilierii din fondurile eparhiale, și de folosirea camerei de inspecție la școlile statului.

Art. 8.— Neîmplinirea acestor obligații din partea organelor încredințate cu controlul atrage după sine măsuri disciplinare.

Art. 9.— Prezentul normativ e obligator pentru întreaga Patriarhie Ortodoxă Română, începând cu data de 19 Noembrie 1942.

Copie după ordinul circular al Sf. Episcopiei Constanța No. 7492 din 15 Decembrie 1942 către Protoieriele Eparhiei.

Prea Cucernice Părinte,

Ca urmare la ordinul No. 6939 | 1942, cu privire la reorganizarea cercurilor pastorale, vă trimitem spre complectare, următoarele instrucțiuni, pe care vă invităm a le aduce la cunoștința preoților din acel protopopiat:

1. Cercurile să fie compuse din 3-4 preoți și nu pe o distanță mai mare de 15 km. între parohii.
2. Președintele de cerc să fie un preot cu autoritate pastorală.
3. Ședințele nu se vor mai ține Duminica, ci într-o zi de peste săptămână. Rămâne la aprecierea preoților din cerc de a-și fixa ziua cea mai potrivită.
4. Ședințele se vor ține din 15 în 15 zile, în toate satele, chiar în cele fără biserică și în acest caz se vor aranja slujbe religioase într-o sală de clasă dela școală
5. Nu se mai țin ședințele publice după amiază, ci slujba, predica și conferința, se vor termina până la ora 12, ca după masă enoriașii să fie liberi.
6. Președintele de cerc va avea grijă ca din fondul cercului să aibă materialul necesar, pentru propagandă religioasă, broșuri, icoane și cruciulițe.
7. După amiază va avea loc o ședință intimă, în care se

vor discuta chestiuni religioase, morale, de tipic, recenzia unei cărți și care se va trimite spre publicare la „Tomis”.

8. Între sărbătorile Crăciunului și Anul Nou, Președinții de cercuri vor aranja o ședință spre a stabili un program, care prin protoierie se va înainta la secția culturală a Sf. Episcopii.

9. În aranjarea programului se vor fixa mai multe ședințe pe an într-o parohie și nu numai una pe an, cum a fost până acum.

De aplicarea acestor instrucțiuni și de trimiterea la timp a tabloului de cercuri precum și de programul ședințelor, Prea Cucernicia Voastră sunteți răspunzător.

Cu arhiereschi binecuvântări.

Episcop-Locotenent,

(ss) † EUGENIU

Consilier Referent,

(ss) Preot C. Coadă

Copie No. 7562 din 17 Decembrie 1942.

Prea Cucernice Părinte,

Constatând că unii Cucernici preoți și-au întregit sesia parohială din terenul filialelor respective, vă invităm să puneți în vedere tuturor Cucernicilor preoți în cauză că, pe viitor, vor folosi numai terenul atribuit centrului parohial, urmând ca asupra terenurilor filialelor și terenului în plus să se hotărască ulterior

Cu arhiereschi binecuvântări.

Episcop-Locotenent,

(ss) † EUGENIU

Consilier Referent,

Preot Gh. Sorocan

Copie No. 7565 din 17 Decembrie 1942.

Prea Cucernice Părinte,

În dorința de a avea o evidență a bunurilor evacuate, vă invităm să puneți în vedere tuturilor preoților refugiați din Cadrilater și încadrați în acel protopopiat, ca în termen de 15 zile să Ni se înainteze câte o declarație, însoțită de un inventar în dublu exemplar, al tuturilor bunurilor parohiei pe care au păstorit-o în cadrilater și pe care le-au adus în țară precum odoare, veșminte, cărți de slujbă, excedente din anii precedenți, precum și arhiva românească și cărțile de bibliotecă.

În declarație se va specifica și locul unde se află aceste bunuri.

Cu arhierești binecuvântări.

Episcop-Locotenent,
(ss) † EUGENIU

Consilier Referent,
Preot Gh. Sorescu

Copie No. 7567 din 17 Decembrie 1942.

Prea Cucernice Părinte,

Urmare la ordinul Sfintei Episcopii Nr. 7071 | 942, vă invităm să puneți în vedere tuturilor preoților evacuați din Cadrilater și încadrați în acel protopopiat, că nu li se va lua în considerație nicio o cerere de transferare sau încadrare, decât dacă va fi însoțită de un memoriu, în care să arate ce activitate au desfășurat în parohia avută în Cadrilater, ce bunuri ale parohiei respective au evacuat și unde se află păstrate în prezent

Cu arhierești binecuvântări.

Episcop-Locotenent,
(ss) † EUGENIU

Consilier Referent,
Preot Gh. Sorescu

*Copie după ordinul No. 301 | 1943 al Sf. Episcopii,
către parohiile din Eparhie.*

Prea Cucernice Părinte,

Vă invităm să aduceți la cunoștința clerului din acel protopopiat, că anul acesta conferințele generale preoțești vor avea loc în cursul lunii Mai. Se vor ține pe protoierii, la data și locul ce se va comunica ulterior. Prea Cucernicii Protoierei vor căta să găsească localitatea cea mai potrivită, unde se poate găsi un local de școală încăpătoare și unde preoții să aibă și căi de comunicație, ca să poată participa. Localitatea stabilită se va comunica Sfintei Episcopii. Fiecare preot este obligat să pregătească un subiect teoretic și unul practic.

Dăm mai jos următoarele subiecte teoretice și practice, din care fiecare trebuie să-și aleagă câte unul pentru pregătit :adică unul teoretic și unul practic.

Teoretice

1. Creștinismul și războiul.
2. Naționalism și creștinism.

Practice

1. Preotul și asistența socială în timp de războiu.
 2. Misiunea preotului în opera de educare a tineretului.
 3. Aportul bisericii în opera Consiliului de Patronaj.
 4. Mijloace practice pentru colportaj.
- Cu arhiereshi binecuvântări.

Episcop Locotenent,

(99) EUGENIU

Consilier Referent,

Preot C. Coadă

Copie după adresa Sf. Episcopii a Romanului No. 8475 din 16 Decembrie 1942 către Sf. Episcopie Constanta înreg. sub No. 7629 | 1942.

Cu frățească dragoste avem onoare a vă aduce la cunoștință că am exclus din monahism pe Ieromonahul Ghenadie Corbea, fost superior al Sf. Schit Sihastru, jud. Tecuci, pentru abateri grave dela disciplina monahală.

Vă rugăm a da ordin să nu fie primit în vreo Mânăstire sau Schit din acea de Dumnezeu păzită Eparhie.

Primiți, ale Noastre întru Hristos frățești îmbrățișeri.

Episcop, (ss) Lucian

Consilier Referent,
(ss) Indescifrabil

Copie după ordinul circular al Sf. Episcopii Constanta No. 7387 din 19 Decembrie 1942 către protoierii eparhiale.

Prea Cucernice Părinte.

Ca urmare la ordinul Sfintei Episcopii No. 4444 din 1942 și în urma rapoartelor unor Prea Cucernici Protoierei, că la unele parohii nu sunt biblioteci parohiale, în baza ordinului rezolutiv al Prea Sfințitului Episcop-Locotenent pus pe temeiul No. 7387 | 1952, vă rugăm a da circulară tuturor preoților, că acolo unde nu este, să se înființeze bibliotecă parohială.

D. O.

Consilier Referent,
(ss) Preot C. Coadă

Copie după ordinul circular al Sf. Episcopii Constanța No. 7589 din 19 Decembrie 1942 către Protoierile eparhiale.

Prea Cucernice Părinte,

Raportându-se de unele protoierii, că preoții nu răspund la ordinele ce se dau, Prea Sfințitul Episcop-Locotenent a dispus ca Prea Cucernicia Voastră, dela primirea acestui ordin, să le faceți o somație de 15 zile și apoi să se trimită Sfintei Episcopii un tablou de cei ce nu au răspuns spre a fi sancționați.

D. O.

Consilier Referent,

Preot C. Coadă

Copie No. 7593 din 5 Ianuarie 1943.

Prea Cucernice Părinte,

Motivați de adresa Sf. Sinod No. 3523 înregistrată la Sf. Episcopie sub No. 7593 | 1942, vă invităm să puneți în vedere tuturor parohiilor din acel protopopiat să revizuiască și să completeze de urgență listele de membrii ai adunării parohiale, conform art. 2 și 3 din Regulament și art. 37 din Statutul Legii pentru organizarea Bisericii ortodoxe Române.

p. EPISCOP-LOCOTENENT,

Preot Gh. Sorescu

p. Consilier Referent,

N. Trifan

No. 187 din 14 Ianuarie 1943

Prea Cucernice Părinte,

În legătură cu ordinele anterioare date cu privire la colectele ce se fac pentru cantina episcopiei vă rugăm să mai dați următoarele dispozițiuni parohiilor din acel protopopiat:

1. Cucernicii preoți să se străduiască a colecta sume de cel puțin dela 2000 lei în sus, căci cu sume prea mici nu se pot susține cheltueli de 150.000 lei lunar și aceasta până la 1 Iulie.

2. Pentru a se ușura colectarea de alimente, s'ar putea aduna în diferite centre fixate de Prea Cucernicii Protoierei și apoi să se trimită de centre pe adresa cantinei Sf. Episcopii, str. Ștefan cel Mare 5 Constanța.

3. Costul trimiterii coletelor va privi cantina.

4. Dacă pentru trimiterea coletelor va necesita unele cheltueli pentru cumpărare de saci sau lăzi, să se trimită factură la cantină, spre a se trimită costul lor.

5. Se lasă la latitudinea Prea Cucernicilor Protoierei de a organiza cum vor crede mai bine colectarea de sume și alimente, pentru o bună reușită.

6. A se grăbi cu trimiterea sumelor și alimentelor pentru că a început funcționarea cantinei.

p. Episcop-Locotenent,
Consilier Referent,
Preot C. Coadă

p. Consilier Referent,
N. Trifan

*Ordin circular Nr. 361 | 1943 al Sf. Episcopii, către
parahtile din eparhie.*

Prea Cucernice Părinte,

Vă invităm a aduce la cunoștință preoților din acel protopopiat, următoarele dispozițiuni pe care Prea Sfințitul Episcop Locotenent le-a luat cu privire la programul slujbelor din dumineci și sorbăteri:

Slujba vecerniei în timpul iernii se va face la orașe la ora 4 d. a., iar în timpul verii la ora 6 d. a.

La sate cu oră mai târziu.

Slujba utreniei va începe iarna la ora 8 dimineața, iar vara la 7 jum., continuându-se cu sf. Liturghie, care nu trebuie să se prelungească peste ora 11 jum.

Consilier Referent,

Preot C. COADĂ

Revenire la Biserica Ortodoxă

În urma activității, pe tărâmul, depusă de Părintele Sergiu Tilea, de la parohia Nistorești, Jud. Constanța, unde în anul 1935 erau 24 suflete de adventiști, azi nu se mai află niciunul. Ultimii cari au revenit la ortodoxism au fost adventiștii N. Papuc, Alexandru Gongu, Constantir Papuc și predicatorul Petre Stângă, toți în număr de 14

Este un semn bun și nădăjduim ca astfel de cazuri să se mai repede.

Se recomandă broșura «Femeia în lumina creștinismului» de Preot Teodor A. Lificiu - Bârlad.
Prețul 20 lei.

NUMIRI

Prin decizia No. 67761 | 1942 a Onor. Minister al Culturii Naționale și Cultelor, P. C. Preot C. Coadă, de la parohia Cernavodă, jud. Constanța, a fost confirmat în postul de Consilier referent la Secția culturală, iar prin decizia No. 1327 | 1943 P. C. Preot Anastase Popescu de la parohia Sf. Gheorghe Constanța, în postul de Consilier referent la Secția Economică a Sf. Episcopii Constanța, ambii pe data de 1 Ianuarie 1943.

2) Preot Vasiie Cojocaru la parohia Peștera, jud. Constanța pe 1 August 1942 ca preot ajutor.

3) Preot Gheorghe Gheorghiu la parohia Principesa Elena, jud. Ialomița pe 1 August 1942, ca preot ajutor.

4) Preot Ioan Teodorescu la parohia Reviga, jud. Ialomița pe 1 Septembrie 1942, ca preot ajutor.

5) Preot Aurel Cazacu la parohia Grădina, jud. Constanța, pe 1 Noembrie 1942, ca preot paroh.

6) Preot Gheorghe Nicolescu la parohia Pietroiu, jud. Ialomița, pe 1 Noembrie 1942, ca preot ajutor.

7) Preot Barbu Ioan la parohia Balaciu, jud. Ialomița, pe 1 Noembrie 1942, ca preot paroh.

8) Preot Vasile Ilie la parohia Vlahii, jud. Constanța, pe 1 Noembrie 1942, ca preot paroh.

9) Preot Vasile Stancu la parohia Vlăiculești, jud. Ialomița, pe 1 Decembrie 1942, ca preot paroh.

10) Preot Gheorghe Constantinescu la parohia Șocariciu, jud. Ialomița, pe 1 Ianuarie 1943, ca preot ajutor.

11) Preot Dima S. Dima la parohia Chioara, jud. Ialomița, pe 1 Ianuarie 1943, ca preot ajutor.

12) Preot Băjenaru Nicolae la parohia Principesa Elena, jud. Ialomița, pe 1 Ianuarie 1943, ca preot ajutor.

13) Preot Nicolae Dinu la parohia Țepeș Vodă, jud. Constanța, pe 1 Ianuarie 1943, ca preot paroh.

14) Diacon Atanasie M. Preda la parohia Sf. Nicoiaie, Călărași, jud. Ialomița, pe 1 Decembrie 1942.

15) Diacon Nicolae Dumitrescu la parohia Urziceni, jud. Ialomița, pe 1 Decembrie 1942.

16) Cântăreț Ștefan R. Vasile la parohia Reviga, jud. Ialomița, pe 1 Ianuarie 1943.

Numiri la Catedrala Sf. Episcopii Constanța pe 1 Decembrie 1942

1) Protosinghel Chesarie Șureanu în postul de preot.

2) Ieromonah, Vladimir Trandafir în postul de diacon.

3) Ierodiacon, Andronic Țurcan în postul de canonic.

Incadrări

1) Preot Marin Mihai evacuat dela parohia Hasi Kioseler, Jud. Caliacra, la parohia Arsa, Jud. Constanța, pe 1 Ianuarie 1943.

Reintegrări

1) Cântărețul Cicerone Popa la parohia Fetești, Jud. Ialomița, pe 1 Decembrie 1942.

Transferări

1) Preot Mihai Dumitru dela parohia Voevodul Mihai, Jud. Constanța, la parohia Vulturul, acelaș județ, pe 1 Ianuarie 1943.

2) Preot Ion Vulcan dela parohia Pantelimon de Jos, Jud. Constanța la parohia Țândărei, Jud. Ialomița ca preot ajutor pe 1 Ianuarie 1943.

3) Preot Grigore Popescu dela parohia Ștefănești, Jud. Ialomița, la parohia Domnița Maria, acelaș județ, pe 1 Decembrie 1942.

4) Preot Ioan Barbu dela filiala Misleanu, jud.

Ialomița, la parohia Măgura, jud. Constanța, pe 1 Ian. 1943, transferat disciplinar.

5) Preot Mihail Done dela parohia Măgura, jud. Constanța, la filiala Misleanu, jud. Ialomița, pe 1 Ianuarie 1943.

6) Preot Nicolae Ciorbaru, detașat dela parohia Șipotetele, jud. Constanța, la parohia Beilic, acelaș județ, pe 1 Ianuarie 1943.

7) Diacon Neagu Vechiu dela Catedrala Sf. Episcopii Constanța, la parohia Sf. Nicolae I din orașul Constanța, pe 1 Ianuarie 1943.

8) Cântăreț Constantin Pricop, dela parohia Valea Neagră, jud. Constanța, la parohia Carvăn, acelaș județ, pe 1 Iulie 1942.

9) Cântăreț Mihail Popescu dela parohia Tonea jud. Ialomița, la parohia Măgureni, acelaș județ, pe 1 Decembrie 1942.

Demisii

1) Cântăreț Gheorghe Eremia dela parohia Pantelimon de Jos, jud. Constanța, pe 1 Decembrie 1942.

2) Cântăreț Enache Apostol dela parohia Ciobanul, jud. Constanța, pe 1 Decembrie 1942.

3) Ierodiacon Sofronie Rusu din postul de diacon dela parohia Sf. Nicolae I orașul Constanța, pe 1 Ianuarie 1943.

Decese

1) Cântăreț Constantin Stroe dela parohia Săveni, jud. Ialomița, căzut la datorie în luptele din Rusia.

Pensii

1) Cântăreț Dumitru Lipan dela parohia Mircea Vodă, jud. Constanța, pe 1 Ianuarie 1943.

Parohii și posturi de preoți înființate prin Decizia

Onor. Minister al Culturii Naționale și al Cultelor No. 68015 | 942 pe data de 1 Ianuarie 1943.

Județul Constanța

1) Parohia Făclia prin deslipirea dela parohia Saligny.

2) Parohia Tudor Vladimirescu prin deslipirea satelor Tudor Vladimirescu și Valea Țapului dela parohia Dobromir Vale.

3) Un post de preot ajutor la parohia Ovidiu pentru satul Cocoșul.

Județul Ialomița

1) Un post de preot ajutor la parohia Țândărei-Gară, pentru filiala Strachina.

Diverse

1) S'a revenit asupra pensionării cântărețului Dumitru Stănescu, care rămâne să funcționeze mai departe la parohia Gura Ialomiței, jud. Ialomița.

2) Preotului Gheorghe Apostol dela parohia Ciobanu, jud. Constanța, i s'a luat oficiul parohial pe 1 Ianuarie 1943.

3) Postul de preot paroh al parohiei Axintele II, jud. Ialomița, se transformă în post de preot ajutor și se transferă la parohia Axintele, acelaș județ, pe 1 Decembrie 1942.

4) Preotul paroh Radu Stanciu, dela parohia Axintele II, trece pe aceeaș dată, în postul de preot ajutor nou înființat.

5) Parohia Axintele II, se desființează pe data înființării postului de preot ajutor la parohia Axintele.

6) Parohia Dudești, jud. Ialomița, a trecut dela categoria IV-a de salarizare la categoria III-a pe 1 Aprilie 1942.

Posturi vacante

- 1) Un post de canonarh la Catedrala Episcopală vacant pe 1 Noembrie 1942.
- 2) Un post de diacon la parohia Sf. Nicolae Constanța pe 1 Ianuarie 1943.
- 2) Un post de preot paroh la parohia Voevodă Mihai Jud. Constanța pe 1 Ianuarie 1943.
- 4) Un post de preot paroh la parohia Pantelimonul de Jos Jud. Constanța vacant pe 1 Ianuarie 1943.
- 5) Un post de preot paroh la parohia Ștăfănești Jud. Ialomița vacant pe 1 Decembrie 1942.
- 6) Un post de preot paroh la parohia Măgura Jud. Constanța vacant pe 1 Ianuarie 1943.
- 7) Un post de preot paroh la parohia Ciobanu Jud. Constanța vacant pe 1 Ianuarie 1943.
- 8) Un post de preot ajutor la filiala Misleanu Jud. Ialomița vacant pe 1 Ianuarie 1943.
- 9) Un post de diacon la Catedrala Sf. Episcopii Constanța vacant pe 1 Ianuarie 1943.
- 10) Un post de cântăreț la parohia Pantelimonul de Jos Jud. Constanța vacant pe 1 Decembrie 1952.
- 11) Un post de cântăreț la parohia Ciobanu Jud. Constanța vacant pe 1 Decembrie 1942.
- 12) Un post de cântăreț la parohia Tonea Jud. Ialomița vacant pe 1 Decembrie 1943.
- 13) Un post de cântăreț la parohia Mircea Vodă Jud. Constanța vacant pe 1 Ianuarie 1943.
- 14) Un post de cântăreț la parohia Saveni Jud. Ialomița vacant pe 1 Ianuarie 1943.
- 15) Un post de cântăreț la parohia Valea Neagră Jud. Constanța vacant pe 1 Ianuarie 1943.

SPRE ȘTIINȚA

Revista apare sub îngrijirea Secției Culturale.

Schimbul de reviste, trimiteri de articole, abonamente și orice corespondență, se va adresa Revistei «Tomis» la Sfânta Episcopie, Constanța.

ABONAMENTUL:

1 an pentru preoți, epitropi și abonați particulari	120 lei
1 an pentru cănfăreți	100 .

SFANTA EPISCOPIE - CONSTANTA

Opus
P. C. Sale
Domnului

Revista „Apostolul”

Sf. Arhiepiscopii
Parohia *Bucurestii*

Comuna *(S. Culturale)*

Județul *Bucuresti*
